

ODESÍLATEL:

Bc. Petra Roubíčková
Vedoucí samostatného oddělení
tiskového a PR
Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65
100 10 Praha 10

ADRESÁT:

V Praze dne 9. 5. 2018
Č. j.: MZP/2018/130/321
Vyřizuje: Mgr. Bokotejová
Tel.: 267 122 054

Věc: Odpověď k žádosti o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím

Ministerstvo životního prostředí obdrželo (dále jen „MŽP“) dne 24. 4. 2018 Vaši žádost o informace podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Ve své žádosti požadujete poskytnout tyto informace:

- 1) *jak a kým jsem jako občan včasné a úplně informován o vlivu kogeneračních jednotek na životní prostředí v bezprostředním okolí jejich instalací (pevné částice a tuny Nox, formaldehydů a dalších zdraví škodlivých látek).*
- 2) *proč zákon 201/2012 Sb. stanovuje emisní limity pro KJ mnohonásobně vyšší než je standard u dopravních prostředků, jejichž životnost je mnohem kratší (u KJ nejméně 20 let).*
- 3) *jak je regulován provoz KJ v době překročení emisních limitů. Jen produkce Nox u 1MWe kogenerace odpovídá emisím NOx 500 plně naložených autotahačů , které by kroužily 60km/h okolo místa instalace.*

K výše uvedenému Vám sdělujeme následující:

Ad 1) Jak vyplývá z § 11 zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, v platném znění (dále jen „zákon o ochraně ovzduší“), závazné stanovisko k umístění stacionárního zdroje neuvedeného v příloze č. 2 k tomuto zákonu (pod 300 kW celkového jmenovitého tepelného příkonu) vydává obecní úřad obce s rozšířenou působností. Závazné stanovisko k umístění stacionárního zdroje a povolení k jeho provozu uvedeného v příloze č. 2 vydává krajský úřad. Na spalovací stacionární zdroje označené kódy 1.1. až 1.4. uvedené v příloze č. 2 k zákonu o ochraně ovzduší spalující výlučně zemní plyn o celkovém jmenovitém tepelném příkonu nad 5 MW (viz § 11 odst. 9 zákona o ochraně ovzduší) se dále vztahuje povinnost předložení rozptylové studie pro znečišťující látky, která vyhodnotí vliv kogeneračních jednotek na kvalitu ovzduší v místě instalace. Krajský úřad v povolení provozu může

v odůvodněných případech stanovit i přísnější emisní limity, než které stanovuje příslušná část vyhlášky č. 415/2012 Sb., přičemž vychází mimo jiné z Dokumentů o nejlepších dostupných technikách u stacionárních zdrojů nespádajících pod BREF, kde je pro stacionární motory stanovena emisní koncentrace oxidů dusíku 190 mg/m^3 při ref. obsahu kyslíku 5 %.

K dispozici zde: http://mzp.cz/cz/techniky_u_stacionarnich_zdroju_vystup_projektu .

Orgány ochrany ovzduší zpřístupňují veřejnosti informace o zdrojích znečišťování ovzduší a vydaných závazných stanoviscích a povoleních provozu podle § 30 zákona o ochraně ovzduší.

Pokud by kogenerační jednotky spadaly pod zákon č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečištění, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci), v platném znění, tj. jednalo by se o spalování paliv v zařízeních o celkovém jmenovitém tepelném příkonu 50 MW nebo více, jsou povolení provozovaných zdrojů zveřejňována v informačním systému IPPC <https://www.mzp.cz/ippc>.

Na vyhodnocení vlivu kogeneračních jednotek s tepelným výkonem od 50 MW na životní prostředí se vztahuje zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí). Informace o procesu vyhodnocení vlivu na životní prostředí jsou veřejně přístupné na https://portal.cenia.cz/eiasea/view/eia100_cr.

Ad 2) Tvrzení, že legislativou stanovené emisní limity pro kogenerační jednotky a nákladní vozidla jsou mnohonásobně vyšší, není pravdivé.

Legislativa ochrany ovzduší vychází z požadavků evropské legislativy a z technických možností omezování emisí u příslušných spalovacích stacionárních zdrojů. Provděcí rozhodnutí Komise (EU) 2017/1442 ze dne 31. července 2017, kterým se stanoví závěry o nejlepších dostupných technikách (BAT) podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU pro velká spalovací zařízení stanoví úroveň emisí spojené s nejlepšími dostupnými technikami (BAT-AEL) u emisí formaldehydu do ovzduší ze spalování zemního plynu v plynových zážehových motorech se spalováním chudé směsi $5 - 15 \text{ mg/m}^3$ při referenčním obsahu kyslíku 15 % (jedná se o $13,33 - 40 \text{ mg/m}^3$ při referenčním obsahu kyslíku 5 %). Výše uvedené rozhodnutí se vztahuje na spalovací stacionární zdroje se jmenovitým tepelným příkonem 50 MW a vyšším, pro menší spalovací stacionární zdroje, včetně kogeneračních jednotek, evropská ani česká legislativa emisní limit nestanoví. Pro úplnost uvádíme, že německá legislativa v předpisu TA Luft stanoví pro stacionární spalovací motory hodnotu emisního limitu pro formaldehyd 60 mg/m^3 při referenčním obsahu kyslíku 5 % (jedná se o 23 mg/m^3 při referenčním obsahu kyslíku 15 %), která je shodná pro stacionární spalovací motory o jmenovitém tepelném příkonu nižším než 3 MW i rovném nebo vyšším než 3 MW.

Emisní limity pro oxidy dusíku (NO_x) pro nově umístované kogenerační jednotky předepsané vyhláškou č. 415/2012 Sb. v příloze č. 2 tabulce 2.2.1. jsou 500 mg/m³ u zdrojů do celkového jmenovitého tepelného příkonu 1 MW a 253 mg/m³ u zdrojů nad 1 MW. Tyto hodnoty odpovídají emisi přibližně 600, resp. 300 g/hod při tepelném příkonu 1 MW. Při uvažované účinnosti spalovacího motoru 40 % by limit stanovený normou EURO VI pro nákladní vozidla odpovídal 0,16 g/kWh energie paliva, tedy 160 g/hod při trvalém příkonu 1 MW. V tomto srovnání jsou tedy limity pro kogenerační jednotky zdánlivě 1,8, resp. 3,7násobně mírnější, významnou roli zde ovšem hrají i rozdílné podmínky měření a prokazování souladu se stanovenými limity, kde v případě kogeneračních jednotek musí v rámci měření dosažené průměrné koncentrace být nižší než je stanovený limit, v případě nákladních vozidel je v rámci přílohy č. 6 nařízení Komise č. 582/2011 stanovena tolerance hodnoty měření ve výši 50 %. Je tedy zřejmé, že stanovené podmínky jsou, při zohlednění způsobu jejich prokazování, mezi oběma skupinami zdrojů srovnatelné.

V praxi mohou motory vybavené technologií selektivní katalytické redukce dosahovat nižších hodnot emisních koncentrací, zpravidla však na úkor rostoucích koncentrací zbytkového amoniaku.

Emisní limity pro formaldehyd navíc nejsou pro motorová vozidla stanoveny vůbec.

Ad 3) Jak vyplývá z § 22 zákona o ochraně ovzduší, v případě, že provozovatel neplní povinnosti stanovené zákonem o ochraně ovzduší nebo povolením provozu, jsou Česká inspekce životního prostředí (ČIŽP) nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností oprávněny uložit provozovateli provést v přiměřené lhůtě opatření ke zjednání nápravy. Pokud provozovatel opatření ke zjednání nápravy ve stanovené lhůtě neprovedl, jsou ČIŽP nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností oprávněny vydat rozhodnutí o zastavení provozu stacionárního zdroje.

Pokud provozovatel spalovacího stacionárního zdroje nedodrží emisní limity, které jsou mu stanovené v povolení provozu podle zákona o ochraně ovzduší, dopouští se přestupku podle § 25 tohoto zákona. Z § 26 odst. 4 zákona o ochraně ovzduší vyplývá, že orgánem veřejné správy příslušným ke kontrole dodržování povinností provozovatelů – právnických a fyzických osob je ČIŽP nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností. Z § 22 zákona o ochraně ovzduší vyplývá, že k uložení nápravného opatření u právnických osob a podnikajících fyzických osob v případě, že se jedná o stacionární zdroje uvedeného v příloze č. 2 k zákonu, je příslušná ČIŽP; v případě, že se nejedná o stacionární zdroj uvedený v příloze č. 2 k zákonu, je příslušná ČIŽP nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností. Za nedodržení emisních limitů může být provozovateli spalovacího stacionárního zdroje udělena pokuta až 10 000 000 Kč.

S ohledem na řešenou problematiku v dané lokalitě se domníváme, že bylo myšleno překročení emisních limitů. K problematice regulace spalovacích

stacionárních zdrojů v případě překročení imisních limitů (tedy při zhoršení kvality ovzduší) uvádíme následující:

Zákon o ochraně ovzduší definuje imisi jako úroveň znečištění vyjádřenou hmotnostní koncentrací znečišťující látky v ovzduší za jednotku času. Jako imisní limit je pak označována nejvýše přípustná úroveň znečištění. Pro vybrané znečišťující látky jsou konkrétní hodnoty imisních limitů stanoveny v příloze č. 1 zákona o ochraně ovzduší a jsou závazné pro orgány ochrany ovzduší při výkonu jejich působnosti podle zákona o ochraně ovzduší (viz § 3, odst. 1).

V případě, že dojde v zóně či aglomeraci k překročení některého ze zákonem stanovených imisních limitů, zpracovává MŽP ve spolupráci s příslušným krajským nebo obecním úřadem program zlepšování kvality ovzduší (viz § 9 zákona). Tento program musí obsahovat taková opatření, která zajistí, že imisních limitů bude dosaženo co nejdříve.

K umístování konkrétních zdrojů znečišťování ovzduší vydává své stanovisko (včetně podmínek pro umístění zdroje) krajský úřad, případně úřad obce s rozšířenou působností (viz §11, odst. 2 a 3) a při vydání tohoto stanoviska musí vycházet z programů zlepšování kvality ovzduší a úrovně znečištění znečišťujícími látkami, které mají stanoven imisní limit (viz §12, odst. 1 a 3).

Pokud je zdroj identifikován v rámci příslušného programu zlepšování kvality ovzduší jako významný a nachází se v území, kde dochází k překračování imisního limitu, musí být prověřen krajským úřadem postupem dle § 13 zákona o ochraně ovzduší s cílem nalézt další možnosti snížení emisí. Nebo pokud byl skupině stacionárních zdrojů s významným příspěvkem v území s překročeným imisním limitem stanoven v programu zlepšování kvality emisní strop, bude se tento zdroj muset ve stanovené lhůtě (v současné době je to rok 2020) podílet na plnění emisního stropu, stanoveného pro příslušnou skupinu zdrojů podle př. č. 2 zákona o ochraně ovzduší.

Zákon o ochraně ovzduší dále stanoví ještě zvláštní imisní limity, které musí být dodrženy v případě mimořádného znečištění ovzduší v době smogových situací (viz § 10 zákona). Tyto jsou stanoveny pro vybrané znečišťující látky v příloze č. 6 zákona. Pro případy překročení tzv. regulační prahové hodnoty podle přílohy č. 6, mají významné zdroje znečišťování ovzduší stanoveny zvláštní podmínky provozu, které jsou součástí povolení provozu zdroje (vydaného podle §12, odst. 4 zákona), jejich seznam je k dispozici zde:

<http://portal.chmi.cz/files/portal/docs/uoco/smog/index.html>

Pro informace týkající se vlivu formaldehydu na lidské zdraví Vám doporučujeme obrátit se na Ministerstvo zdravotnictví ČR (www.mzcr.cz, mzcr@mzcr.cz, verejnost@mzcr.cz), které je v záležitosti vlivu látek na zdraví obyvatel kompetentním orgánem veřejné správy.

Ministerstvo životního prostředí

S pozdravem

Bc. Petra Roubíčková
vedoucí samostatného oddělení tiskového a PR
podepsáno elektronicky